

PÄÄTÖS

Nro 331/2022

Dnro ESAVI/37556/2021

8.11.2022

ASIA

Pintakäsittelylaitoksen toiminnan muuttaminen, Nakkila

HAKIJA

Oy Kromatek Ab
Heikkiläntie 4
29250 Nakkila

Y-tunnus: 2564989-3

TOIMINTA

Hakemus koskee pintakäsittelylaitoksen toimintaa osoitteessa Heikkiläntie 4, Nakkila.

VIREILLETULOTIEDOT

Hakemuksen vireilletulo

Hakemus on tullut vireille aluehallintovirastossa 2.11.2021.

Luvan hakemisen peruste

Hakemus on tullut vireille ympäristönsuojelulain (527/2014) 29 §:n perusteella.

Toiminnan luvanvaraisuus

Toiminta on luvanvaraista ympäristönsuojelulain 27 §:n 1 momentin ja liitteen 1 taulukon 1 kohdan 2 h) perusteella.

Toimivaltainen lupaviranomainen

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on toimivaltainen lupaviranomainen ympäristönsuojelulain 34 §:n ja ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (713/2014) 1 §:n 1 momentin perusteella.

ASIAN KUVAUS

Taustatiedot

Sijainti

Pintakäsittelylaitos sijaitsee Säkkinmäen teollisuusalueella Masian kylässä kiinteistöllä VERSTAS 531-407-43-11.

Kaavoitus

Laitosalue sijaitsee asemakaavassa teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueeksi (T/kem) merkityllä alueella, jolle saa sijoittaa merkittävän, vaarallisia kemikaaleja valmistavan tai varastoivan laitoksen.

Päätökset ja sopimukset

Voimassa oleva ympäristölupa

Lounais-Suomen ympäristökeskuksen 28.10.2005 myöntämä ympäristölupa (Nro 92 YLO, Dnro LOS-2004-Y-201-111).

Muut päätökset ja sopimukset

Toiminta on Turvallisuus- ja kemikaaliviraston valvomaan laajamittaista kemikaalien käsittelyä ja varastointia. Toiminnan laajuus vastaa toimintaperiaateasiakirjalaitosta.

Hakemuksen mukainen toiminta

Yleiskuvaus

Oy Kromatek Ab hakee lupaa toiminnan olennaiseksi muuttamiseksi tuotantotilojen laajennusosan ja kemikaalimäärien muutoksen vuoksi.

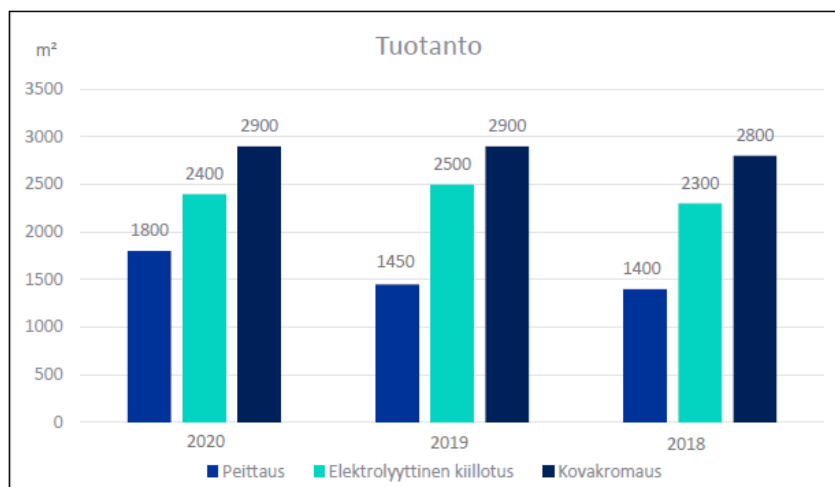
Nakkilan pintakäsittelylaitos on rakennettu ja otettu käyttöön vuonna 1991. Laitoksella suoritetaan typpihappo-fluorivetyhappopeittausta, kovakromausta sekä elektrolyyttistä kiillotusta. Tuotannon laajennusosa on tarpeellinen, koska laitoksella käsiteltävien kappaleiden koko on kasvanut niin suureksi, että vanha tuotantohalli on käynyt ahtaaksi eteenkin nostokorkeuden osalta. Toiminnan tuotantomäärät eivät juurikaan muutu laajennuksen myötä.

Peittaus ja elektrolyyttinen kiillotus on siirretty tehtäväksi laajennusosassa eli eri tilaan kuin kromausta. Elektrolyyttisestä kiillotuksesta ja peittauksesta syntyvät huuhtelujätevedet kerätään ulkona sijaitsevan jätevesialtaan sijasta sisällä suoja-altaassa sijaitsevaan uuteen jätevesialtaaseen.

Laitoksen jäähdytysvesijärjestelmä on uusittu vuonna 2017, jonka jälkeen käytössä on ollut suljettu järjestelmä.

Tuotanto ja tuotteet

Laitoksella suoritetaan typpihappo-fluorivetyhappopeittausta, kovakromausta sekä elektrolyyttistä kiillotusta. Laitoksen tuotantokapasiteetti peittauksen osalta on 8 000 m² (allaskoko 30 m³), kovakromauksen osalta 4 500 m² (allaskoko yht. 43 m³) ja kiillotuksen osalta 9 000 m² vuodessa (allaskoko 25 m³). Kapasiteetti vastaa lainvoimaisen ympäristöluvan mukaista kapasiteettia. Kuvassa 1 on esitetty laitoksen tuotantomäärät vuosina 2018–2020.

Kuva 1. Tuotantolaitoksen tuotantomäärät vuosina 2018–2020.

Prosessit

Laitoksen tuotantohallin jatkoksi rakennettu uusi laajennusosa on noin 300 m². Uuteen osaan on siirretty prosesseista elektrolyyttinen kiillotus ja peittaus. Tuotantotilojen muutoksen myötä elektrolyyttisen kiillotuksen allastilavuus on kasvanut 9 m³ (vanha 16 m³ → uusi 25 m³) ja peittauksen allastilavuus 20 m³ (vanha 10 m³ → uusi 30 m³). Vastaavasti kiillotusliuoksen enimmäismäärä kasvaa 26,72 tonnista 40,08 tonniin (+ 13,36 t) ja peittausliuoksen enimmäismäärä 9,43 tonnista 30,39 tonniin (+ 20,96 t). Kovakromauksen osalta ei tule muutosta.

Uudessa tuotantotilassa jätevesi kerätään jätevesialtaaseen (10 m³), mikä sijaitsee samassa suoja-altaassa kiillotusaltaan kanssa.

Pinnoitettavien kappaleiden huuhtelu tapahtuu prosessialtaiden päällä sekä lattialla, josta vesi valuu lattiakaivoon ja pumppausvennykseen, josta se johdetaan jätevesialtaaseen. Jätevesialtaan täytyessä jäteyhtiö hakee jäteveden jatkokäsittelyyn. Hallin lattia ja suoja-altaat on päällystetty kemikaalinkestävällä pinnoitteella. Hallin lattia on kynnysetty noin 50 mm korkealla kynnyksellä. Hallin sisätiloista ei ole viemäreitä ulos.

Kovakromauskylpyjen lämpötila on 48–55 °C. Prosessin ollessa käynnissä joudutaan sitä jäähdyttämään ja prosessin ollessa pois käynnistä sitä pitää lämmittää. Elektrolyyttinen kiillotus ja peittaus tapahtuvat hallin lämpötilassa, eikä prosesseja lämmitetä tai jäähdytetä.

Peittaus- ja kiillotusprosessista ei muodostu merkittäviä päästöjä ilmaan. Peittausliuos on huoneenlämpöistä, joten siitä syntyvien höyryjen määrä on vähäistä. Höyryt johdetaan reunaimujen avulla törmäystankin ja pisaranerotimen kautta lasikuitupiippuihin. Pisaranerotin ja törmäystankki pestään/tyhjennetään määräajoin ja pesuvedet johdetaan takaisin prosessiin. Reunaimut ovat kaikissa kromausprosesseissa ja peittausprosessissa. Kiillotusprosessissa syntyy pieni määrä vetyä, mikä johdetaan katossa olevan imurin kautta ulos.

Jäähdytysvesijärjestelmä koostuu suljetusta vesivaipasta ja ulkoisista Calorplast-jäähdyttimistä, joissa on suljettu vesikierto. Calorplast-jäähdyttimissä käytetään pohjavettä ja suljetussa vesivaipassa vesijohtoverkoston vettä. Vesivaippa otetaan käyttöön, jos jäähdyttimien kapasiteetti ei yksin riitä. Jäähdyttimet sijaitsevat sisätiloissa, haponkestävällä pinnoitteella päällystetyissä varoaltaissa. Kaikki laitoksen jäähdyttimet on uusittu vuosina 2016–2017.

Vedenotto

Laitosalueella on seitsemän porakaivoa pohjaveden ottoon. Osa porakairoista sijaitsee hallin sisällä ja osa hallin ulkopuolella muutaman metrin päässä hallista. Kunnan vettä käytetään vuodessa noin 5 000 m³ ja omista porakairoista pohjavettä otetaan noin 40 000 m³. Taulukossa 1 esitetään laitoksen vedenotto vuosina 2018–2020.

Taulukko 1. Vedenottoaikat ja määrät vuosina 2018–2020.

Vedenottoaika	Otettu vesimäärä (m ³ /a)		
	2018	2019	2020
porakaivot	29 200	32 000	30 000
kunnan vesihuoltolaitos	4 800	5 700	5 500

Toiminta-ajat

Laitos toimii 24 tuntia vuorokaudessa noin 360 päivänä vuodessa.

Kemikaalit

Prosessialtaiden tilavuuden muutosten vaikutus kemikaalien käyttömääriin on pieni, koska kemikaaleja ei varastoida. Kemikaaleja tilataan laitokselle ainoastaan prosessikylyjen väkevöinnin ja uusimisen yhteydessä, jolloin tarvittavat kemikaalit otetaan heti käyttöön prosessialtaissa ja uusittavat kylvyt toimitetaan asianmukaisesti eteenpäin jatkokäsittelyyn. Peittauskylpy laimenee käytössä ja sitä väkevöidään 1–2 kertaa vuodessa ja uusitaan 2–3 vuoden välein (kerrallaan uusitaan noin 1/3 kylvystä). Kiillotuskylpyä ei väkevöidä.

Altaat ja kemikaalivarastot ovat rakennuksen sisätiloissa, jonne myös mahdolliset vuodot jäävät. Laitokselle toimitettavat kemikaalit tuodaan pienissä tilauserissä suljetuissa astioissa. Purku tapahtuu tuotantohallissa, jossa on suljettu viemärijärjestelmä. Taulukossa 2 on esitetty laitoksella käytettävät ja varastoitavat kemikaalit.

Taulukko 2. Laitosalueella käytettävät ja varastoivat kemikaalit.

Kemiallinen / yleinen nimi	CAS-numero	Pitoisuus	Enimmäismäärä koko laitoksessa	Esimääsmäärä (t)	Luokitus, vaaralausekkeet (CLP)
Asetoni	67-64-1	100 %	190 l = 0,19m ³	0,1501	H225 H319 H336
Erikoisbensiini 80/110	64742-49-0 teollisuusbensiini, vetykäsittely kevyt 110-54-3 n-heksaani	teollisuusbensiiniä n.100 %, n-heksaania <5 %	190 l = 0,19m ³	0,1235	n-heksaani: H225 H304 H411 H315 H336 bensiini: H340 H350
Kromitrioksidi, kromihappo (HUOM! REACH-asetuksen mukaan luovanvarainen aine sekä erityistä huolta aiheuttava SVCH-aine.)	1333-82-2	100 %	50 kg pakkauksia yht. 900 kg	0,9	H271 H350 H340 H361f H330 H301+ H311 H372 H314 H334 H317 H410 H400

Kromausliuos, kromihappo		kromitrioksidi 25 %, vesi 75 %	40 m ³	42,5	H350 H340 H361 H330 H311 H301 H372 H314 H334 H317 H410 H400
Typpihappo 60 %	7697-37-2	60 %	800 l = 0,8 m ³	1,12	H331 H314 H272
Fluorivetyhappo 70 / 75 %	7664-39-3	70–73 %	140 l = 0,14 m ³	0,14	H330 H310 H300 H314
Peittausliuos		typpihappo (60 %) 12 %, fluorivetyhappo (70 %) 2 %, vesi 86 %	29 m ³	30,392	H330 H311 H301 H314 H272
Suolahappo 32–34 %	7647-01-0	32–34 %	1m ³	1,165	H331 H314
Krominpoistoliuos		suolahappo (32–34 %) 10 %, vesi 90 %	5m ³	5,0825	H314
Fosforihappo 75 % / 80 % / 85 %	7664-38-2	85 %	1m ³	1,65	H314
Rikkihappo	7664-93-9	93 %	1m ³	1,71	H314
Kiillotusliuos		riikkihappo (98 %) 40 %, fosforihappo (85 %) 60 %	24m ³	40,08	H314
Peittauspasta		Fluorivety- ja typpihappo 65 %	1 l	0,0012	H330 H311 H301 H314 H272
Suojaöljy			10 l	0,0085	(F)
Vaseliini			1 l	1	(F)

Truikin polttoaine (polttoöljy) säilytetään 150 litran tynnyrissä. Tynnyri sijaitsee asfaltoidussa kylmävarastossa varoaltaassa, jossa ei ole viemäröintiä. Truikin tankkaus tapahtuu kylmävarastossa. Polttoöljy pumpataan 10 l nokalliseen kannuun, josta öljy kaadetaan truikin polttoainesäiliöön.

Uuden hallin käsittelyaltaat (peittaus ja elektrolyyttinen kiillotus) ovat teräsrunkoisia altaita, joissa on sisäpuolella havuvaneripinta (30 mm), joka on pinnoitettu hapon kestäväällä hartsilla. Molemmat altaat sijaitsevat erillisissä suoja-altaissa, jotka ovat betonia ja pinnoitettu kaksikomponenttimaalilla. Molempien suoja-altaiden tilavuus on 54 m³. Kovakromausaltaiden suoja-altaiden tilavuus on 340 m³, kun kromausaltaiden tilavuus on 40 m³, joten altaaseen mahtuu myös mahdolliset sammutusjätevedet.

Kromauksen suoja-altaassa on pinnankorkeuden mittausta. Jos nesteen pinta suoja-altaassa nousee yli 50 mm, hälytintä lähetetään ilmoituksen vastuuhenkilön puhelimeen. Peittauksen ja elektrolyyttisen kiillotuksen suoja-altaat lisätään saman järjestelmän piiriin.

Energian kulutus ja käytön tehokkuus

Vuosina 2018–2020 laitos on raportoinut käyttäneensä sähköä 1,22–1,33 GWh. Käyttöaika on tuolloin vaihdellut 8 700–8 800 tuntiin.

Erillistä energiatehokkuus selvitystä ei ole laadittu. Energiatehokkuus huomioidaan rakennus- ja korjausurakoissa mahdollisimman hyvin. Uuden laajennusosan rakentamisessa on huomioitu energiatehokkuuteen liittyvät vaatimukset ja halli on pyritty tekemään energiatehokkaaksi. Hallin lämmityksestä vastaa kaksi ilmalämpöpumppua ja sähkö laitokselle ostetaan sähköyhtiöltä.

Kromatek Oy:n pintakäsittelylaitos on energiankulutukseltaan melko pieni toimija eikä energiankulutusta ole nähty merkittävänä ongelmana. Kromatek Oy voi tarkastella tarvittaessa energiankulutustaan lupapäätöksen myöntämisen jälkeen. Erillisiä lukuja energiatehokkuuteen liittyen ei seurata.

Liikenne

Ympäristöluvassa esitettyihin tietoihin laitosalueen liikenteestä ja liikennejärjestelyistä ei ole tullut muutoksia.

Riskienhallinta ja poikkeukselliset tilanteet

Tunnistettuja ympäristöriskejä ovat jäähdytysvesijärjestelmän rikkoutuminen ja vuoto, kemikaali- ja jätevesisäiliöiden tai varoaltaiden vuoto sekä suuronnettomuuden, kuten tulipalon, yhteydessä tapahtuva vuoto. Kemikaalien lisäksi myös vaaralliset jätteet voivat aiheuttaa maaperän tai pohjaveden pilaantumista mahdollisen vuodon tai leviämisen yhteydessä. Jätevesisäiliö sijaitsee asfaltoidulla alueella. Mahdollisen vuodon yhteydessä jätevesi voi huuhtoutua sadevesien mukana asfaltilta sadevesiviemäriin ja aiheuttaa vesistön pilaantumista.

Laitoksen uusittu jäähdytysvesijärjestelmä pienentää päästöriskiä ympäristöön. Uusi jäähdytysvesijärjestelmä pienentää vuodon riskiä, koska se perustuu suljettuun vesikiertoon. Laitoksella on tehty suojatoimenpiteitä riskien vähentämiseksi. Alueet, joilla vaarallisia kemikaaleja varastoidaan ja käsitellään, on asfaltoitu tai pinnoitettu hapon kestäväällä materiaalilla. Jos laitoksella tapahtuu jokin häiriötilanne, kuten vuoto jäähdytyskiertoputkessa tai pumpussa, tarkkailukaivossa olevan veden johtavuus kasvaa, mistä aiheutuu hälytys.

Toimintaperiaateasiakirja on laadittu 2018 ja laitoksella on ajantasainen pelastussuunnitelma. Riskejä on arvioitu myös ympäristölupahakemuksen yhteydessä laaditussa perustilaselvityksessä.

Ympäristön tila, päästöt ja vaikutusarvio

Lähiympäristö

Lähin asutus sijaitsee laitoksen länsi- ja pohjoispuolella 100–200 metrin päässä. Lähellä sijaitseva asutus on pääasiassa omakotitaloja. Asutuksen puolella pohjoisessa ja lännessä on pieni metsäalue ennen asuintaloja. Teollisuusalueen itä- ja eteläpuolella on maatalousalueita ja peltoja. Helsingintie (Valtatie 2) sijaitsee noin muutaman sadan metrin päässä laitoksesta.

Nakkilan keskusta sijaitsee muutaman kilometrin päässä etelässä. Lähin koulu sijaitsee Ruskilassa noin 750 metrin päässä tuotantolaitoksesta ja lähin päiväkotiki Nakkilan keskustassa.

Kokemäenjoki kulkee noin kilometrin päässä laitoksesta itään.

Luonnonarvot ja luonnonsuojelu

Lähin luonnonsuojelualue sijaitsee noin 1,4 km päässä laitokselta pohjoiseen päin (Ruskinlankosken luonnonsuojelualue).

Päästöt pintavesiin ja niiden vaikutukset

Alue on teollisuuden käytössä olevaa pääosin pinnoitettua aluetta. Rakennuksen pohjois-, länsi- ja eteläpuolella ei alueita ole pinnoitettu, sillä kaikki käsittely tapahtuu sisätiloissa tai alueen rakennuksen itäpuolella. Alueen hulevedet valuvat viemäriin, joka sijaitsee Oy Kromatek Ab:n alueen koillisosassa. Viemäristä vedet johdetaan eteläpuolella kulkevaan pieneen ojan kautta Takaveräjänjoaan, joka laskee Kokemäenjokeen. Pinnoittamattomalla alueella vesi imeytyy ja valuu maanpinnan muotojen mukaan kohti etelää.

Jäähdytysvedet johdetaan sadevesiviemäriin, josta ne laskevat edelleen Kokemäenjokeen. Jäähdytysvettä syntyi 34 000 m³ vuonna 2018 ja 37 700 m³ vuonna 2019. Normaalitoiminnassa jäähdytysvesien mukana ympäristöön ei kulkeudu kemikaaleja.

Jäähdytysvesiä tarkkaillaan jatkuvatoimisesti tarkkailukaivosta pH- ja johtavuusmittauksilla. Sadevesiviemäriin johdettavan jäähdytysveden laatua tarkkaillaan neljännesvuosittain otettavilla näytteillä. Näytteistä määritetään kokonaiskromi, kuusiarvoinen kromi, nikkeli, fosfori, sähkönjohtavuus ja pH. Vuosien 2018–2020 tarkkailutulosten perusteella, taulukko 3, jäähdytysvesistä ei aiheudu kuormitusta sadevesiviemäriin. Kunnan vesihuoltolaitoksen vettä käytettiin jäähdytykseen vuonna 2018 noin 3 470 m³ (laskettu

vesimittarilukemista 10/2017–10/2018), vuonna 2019 noin 6 830 m³ (10/2018–10/2019) ja vuonna 2020 noin 6 200 m³ (10/2019–10/2020).

Taulukko 3. Jäähdytysveden laatu vuosina 2018–2020.

Aika	pH, -	sähkönjohtavuus, mS/m	P, mg/l	Cr, µg/l	Cr ⁶⁺ , µg/l	Ni, mg/l	N, µg/l	TOC, mg/l
27.2.2020	7,1	39,3	<0,02	<0,005	<0,005	<0,01		
24.6.2020	7,3	38,2	<0,02	<0,005	<0,005	<0,01		
14.8.2020	6,8	31,7	<0,02	<0,005	<0,005	<0,01		
16.11.2020	6,7	40,2	<0,02	0,0096	<0,005	<0,01	<0,05	1,6
keskiarvo 2020	7,0	37,4	<0,02*	0,004	0,0025	0,01	<0,05	1,6
21.2.2019	6,9	38,5	<0,02	<5	<5	<0,01		
23.5.2019	6,8	37,2	<0,02	<5	<5	<0,01		
8.8.2019	6,8	30,9	0,028	11	<5	<0,01		
17.10.2019	7,0	42,8	0,028	<5	<5	<0,01	<500	2,0
keskiarvo 2019	6,9	37,4	0,019*	4,6*	<5	<0,01	<500	2,0
22.2.2018	6,9	38,2	0,022	15	<5	<0,01		
31.5.2018	6,8	56,3	0,022	22	<5	<0,01		
9.8.2018	6,8	30,0	<0,02	<5	<5	<0,01		
18.10.2018	7,0	36,6	0,045	5,7	<5	<0,01	<1 000	2,0
keskiarvo 2018	6,9	40,3	0,025*	11,3*	<5	<0,01	<1 000	2,0

*Määrittäjärajan alittavien tulosten kohdalla on keskiarvon laskennassa käytetty määrittäjärajan puolikasta.

Jäähdytysvesituloksissa on mukana sekä kunnan vesihuoltolaitoksen vettä seitsemästä omasta porakaivosta otettu vesi. Haitta-aineiden pitoisuudet jäähdytysvesissä ovat tyypillisesti olleet alle määrittäjärajan tai muuten alhaisia. Korkeammat kromipitoisuudet jäähdytysvesissä ovat saattaneet johtua vanhoista jäähdyttimistä.

Maaperä ja pohjavesi

Alue kuuluu GTK:n kallioperäkartan (1: 200 000) mukaan Satakunnan hiekkakivialueeseen. Maaperä on pääasiassa hietaa ja osin moreenia, sillä alueen kaakkoisosassa on osa reunamuodostumaa. Hiedan karkeus vaihtelee alueella runsaasti. Laitosalue on tasaista, eikä sen sisällä ole suuria korkeuseroja.

Tehdaskiinteistö tai siihen liittyvät toiminnot eivät sijaitse tärkeällä pohjavesialueella. Lähin pohjavesialue sijaitsee noin 1,2 km päässä pohjoisessa ja koillisessa (Haistila-Ravanin pohjavesialue (0288651), vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue). Alueen pohjavettä käytetään tuotantolaitoksen toiminnassa ja laitosalueella on seitsemän porakaivoa pohjaveden ottoon.

Maaperän ja pohjaveden perustilaselvitys

Laitosalueella ei ole ennen tuotantolaitosta ollut muita toimijoita eikä teollista toimintaa. Alue on ollut toiminnan alusta saakka pinnoitettu ja viemäroity. Vuotojen varalta on rakennettu asianmukaiset suoja-altaat. Alueet, joilla käsitellään happoja, on pinnoitettu haponkestävällä pinnoitteella. Laitosalueet on varustettu katoksin.

Alueella ei ole tehty ympäristötekniisiä tutkimuksia tai maaperän kunnostustöitä maaperän pilaantumisen takia. Alueella ei myöskään tiedettävästi ole tapahtunut merkittäviä vuotoja tai onnettomuuksia, joista olisi voinut aiheutua maaperän tai pohjaveden pilaantumista lukuun ottamatta touko-kesäkuussa 2005 tapahtunutta jäähdytysvesijärjestelmän lämmönvaihtimien vuotoa, jonka seurauksena sadevesiviemäriin pääsi arviolta enintään 26 kg kromia.

Perustilaselvityksessä on merkityksellisiksi aineiksi laitoksella tunnistettu

- kromitrioksidi (CAS 1333-82-2; H410, H400) ja
- kromausliuos (H410, H400).

Edellä mainittujen lisäksi laitoksella käsitellään ja varastoidaan muita kemikaaleja ja jätteitä, mutta näitä kemikaaleja ei ole luokiteltu ympäristölle vaarallisiksi. Niiden varastointimäärät ovat pieniä ja/tai riski päätyä ympäristöön on alhainen.

Laitoksen normaalitoiminnassa aineita ei joudu maaperään tai pohjaveteen. Kemikaalien ja jätevesien reiteiksi ympäristöön on tunnistettu säiliön ja suoja-altaan rikkoutuminen ja kemikaalin valuminen maaperään tätä kautta sekä kuljetukseen liittyvä onnettomuus, josta kemikaali valuu sadevesiviemäriin ja edelleen vesistöön. Maaperässä kemikaali sen ominaisuuksista sekä maaperän ominaisuuksista riippuen joko sitoutuu tai kulkeutuu pohjaveteen. Aineet liukenevat veteen tai saostuvat orgaaniseen ainekseen tai sedimenttiin. Asphaltille vuotava kemikaali kulkeutuu sadevesiviemäriin ja sitä kautta vesistöön.

Maaperän ja pohjaveden perustila on määritetty käsitteellisen mallin avulla. Nykyisten tietojen perusteella maaperässä ja pohjavedessä ei ole toiminnasta peräisin olevia aineita. Aineiden reitit ympäristöön on tunnistettu, ja niiden pohjalta arvioidaan, että maaperään tai pohjaveteen ei ole päässyt eikä pääse suuria määriä haitallisia aineita.

Perustilaa on arvioitu olemassa olevan tiedon perusteella. Arvio perustuu laitoksen kemikaaliluetteloon, kemikaalien käyttö- ja varastointiolosuhteisiin sekä laitoksen turvallisuusselvitykseen ja riskikartoitukseen. Epävarmuutta arviointiin tuo ympäristötekniisten tutkimuksien puute. Käytössä oleva aineisto on kuitenkin kattava ja etenkin laitoksen turvallisuusselvityksessä ja riskikartoituksessa kemikaalien vuotoriskit on käsitelty yksityiskohtaisesti.

Päästöt ilmaan ja niiden vaikutukset

Ympäristöluvassa on päästöt ilmaan edellytetty mitattavaksi viiden vuoden välein. Laitoksen viimeisin mittausraportti on vuodelta 2018. Päästöt mitattiin kovakromausprosesseista (-altaista).

Raportin mukaan poistoilman hiukkaspitoisuudet olivat alhaisia. Pitoisuudet vaihtelivat välillä 0,2–1,2 mg/Nm³. Suurin hiukkaspitoisuus mitattiin pystyaltaan poistoilmasta. Hiukkasten vuosipäästö on noin 3 kg/a.

Kokonaiskromin pitoisuudet vaihtelivat välillä 0,1–0,7 mg/Nm³. Suurin kokonaiskromin pitoisuus mitattiin pystyaltaan poistoilmasta. Kokonaiskromin vuosipäästö on noin 2 kg/a.

Kuusi-arvoisen kromin pitoisuudet vaihtelivat välillä 0,04–0,5 mg/Nm³. Suurin kuusi-arvoisen kromin pitoisuus mitattiin pystyaltaan poistoilmasta. Kuusi-arvoisen kromin vuosipäästö on noin 1 kg/a.

Melu

Laitoksen merkittävimpiä äänilähteitä ovat ilmanvaihtolaitteet sekä rekkaliikenne.

Toiminnassa muodostuvat jätteet ja jätevedet

Laitoksilla syntyviä jätteitä ovat mm. happo- ja emäsjätteet, kromihappo ja fosforihappo. Laitoksen toiminnasta syntyvä huuhteluvesi on jätevetä, mutta muuta jätevetä ei synny.

Uudessa tuotantotilassa jätevesi kerätään jätevesialtaaseen, joka sijaitsee samassa suoja-altaassa kiillotusaltaan kanssa. Peittausallas sijaitsee omassa suoja-altaassaan. Suoja-altaat on yhdistetty yläosasta tasausputkilla toisiinsa. Pinnoitettavien kappaleiden huuhtelu tapahtuu prosessialtaiden päällä sekä lattialla, josta vesi valuu lattiakaivoon ja pumppausyvennykseen, josta se johdetaan jätevesialtaaseen. Jätevesialtaan täyttyessä jäteyhtiö hakee jäteveden jatkokäsittelyyn.

Kromihappojätevesien säiliö (10 m³) on lukitussa, suoja-altaalla varustetussa varastossa, ja jätevesisäiliöissä on ylitäytönestien. Jätevedet haetaan jäteyhtiön toimesta vaarallisen jätteen käsittelyyn.

Laitoksella syntyvät jätteet ja niiden määrät vuonna 2020 on esitetty taulukossa 4.

Taulukko 4. Jätteet ja niiden määrät vuonna 2020.

Jäte	Tunnusnumero (EWC)	t/a	Varasto enintään
Kromihapon huuhteluvesi	11 01 06*	48	10 m ³ allas
Fosforihapon huuhteluvesiä	11 01 05*	74	10 m ³ allas
Hapot	11 01 05*	-	

		(2 t vuonna 2019)	
Happopitoiset muovit	11 01 98*	1,3	

Tarkkailu

Pintavesiin johdettavien päästöjen tarkkailu

Jäähdytysvesitarkkailua on veloitettu tehtäväksi neljä kertaa vuodessa. Näytteistä on määritettävä kokonaiskromi, kuusiarvoinen kromi, nikkeli, fosfori, sähkönjohtavuus ja pH sekä TOC ja kerran vuodessa kokonaisytyppi.

Jäähdytysvesistä tarkkaillaan jatkuvatoimisesti pH:ta ja sähkönjohtavuutta ennen niiden sekoittumista sadevesiin.

Ilmaan johdettavien päästöjen tarkkailu

Ympäristöluvan mukaan päästöjä ilmaan on tarkkailtava viiden vuoden välein. Poistokaasuista määritetään hiukkaset, kokonaiskromi (Cr) ja kuudenarvoinen kromi (Cr(VI)).

Kirjanpito ja raportointi

Laitoksen ympäristönsuojelun vuosiraportti toimitetaan vuosittain helmikuun loppuun mennessä Varsinais-Suomen ELY-keskukselle ja Nakkilan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Paras käyttökelpoinen tekniikka

Laitoksen parhaan käyttökelpoisen tekniikan tasoa arvioitaessa voidaan käyttää BAT-referenssidokumenttia "Surface Treatment of Metals and Plastics (8/2006)". Dokumentissa esitettyjä yleisiä tekniikoita ei käydä tässä selvityksessä tarkemmin läpi. Ympäristön kannalta parasta käytäntöä edustaa kokonaisuus, jossa kromausliuosta ei pääse missään tapauksessa ympäristöön. Kromatek Oy:n toiminnasta ei synny päästöjä vesistöön tai viemäriin, sillä kaikki jäte- ja huuhteluvedet kerätään talteen erilliseen säiliöön, josta ne toimitetaan jätteenkäsittelijälle. Kromausaltaiden jäähdytysvesijärjestelmä on uusittu vuosina 2016–2017 ja se perustuu suljettuun vesikiertoon. Järjestelmä on varustettu asianmukaisilla turvatoimilla, kuten tarkkailukaivon pH- ja johtavuusmittauksilla.

Erietyiset, tiettyä pinnoitustoimintaa koskevat tekniikat (kohta 5.2), käydään läpi tekniikkakohtaisesti alla.

Ripustimet (5.2.1–5.2.2): Kromatek Oy:n ripustimet on suunniteltu kestämään ripustettavia kappaleita. Kemikaalijäämät eivät kulkeudu käsittelyaltaasta toiseen, sillä niitä kuivatetaan altaan päällä kappaleen vaatiman

riittävän ajan. Kappaleet myös pestään vedellä suihkuttamalla. Ripustimia tarkastetaan ja huolletaan säännöllisesti. Laitoksella ei käytetä sprayta.

Rumpuprosessi (5.2.3): Kromatek Oy:n toiminnassa ei käytetä rumpuprosessia.

Manuaalinen linja (5.2.4): Toiminnassa käytetään vaatimustenmukaisia ripustimia. Kemikaalijäämiä kappaleissa ehkäistään valuttamalla kemikaali pois ja pesemällä kappale vedellä käsittelyaltaan yläpuolella.

Vaarallisten aineiden korvaaminen (5.2.5): Kromatek Oy:n toiminnassa ei käytetä

- EDTA:a eli etyleenidiamiinitetraetikkahappoa,
- PFOS:a eli perfluorioktaanisulfonaatteja eikä
- syanideja eikä kadmiumia.

Kohdassa 5.2.5.7.2 esitetyt tekniikat koskevat kovakromausta, jossa hyödynnetään kuusiarvoista kromia. Paras käyttökelpoinen tekniikka ilmanpäästöjen vähentämiseksi on:

- pinnoitusaltaan peittäminen pinnoituksen aikana erityisesti, jos pinnoitusajat ovat pitkiä, ja kun pinnoitustoimintaa ei tehdä,
- pinnoituksessa muodostuvien kaasujen kondensoiminen höyrystimessä epäpuhtauksien talteenottamiseksi,
- uusien ja kunnostettavien pinnoituslinjojen ja -säiliöiden kotelointi.

Kromatek Oy:n toiminnassa sovelletaan kaikkia edellä mainittuja tekniikoita.

Mekaaninen kiillotus (5.2.6): Toiminnassa ei käytetä mekaanista kiillotusta.

Rasvanpoisto (5.2.7) ja rasvanpoistoliuoksen ylläpito (5.2.8): Rasvanpoisto tehdään osalle kappaleista (noin 50 %). Rasvanpoisto tehdään manuaalisesti rätillä, joka kastetaan teollisuusbensiiniin (80/110). Bensiiniä kuluu noin 170 l (yksi tynnyri) vuodessa. Toiminnassa ei käytetä rasvanpoistokylpyjä.

Peittäus ja muut vahvat happoseokset (5.2.9): Peittäuskylvystä 2/3 vaihdetaan noin kerran vuodessa. Toiminnassa ei ole havaittu tarvetta elektrolyysille.

Kuudenarvoisen kromin talteenotto/uudelleenkäyttö (5.2.10): Kovakromauksen kylvyt vaihdetaan noin 10–15 vuoden välein. Kylpyjä väkevöidään säännöllisesti. BAT-suosituksien mukaisille tekniikoille ei ole havaittu tarvetta, sillä kylpyyn kertyy niin vähän epäpuhtauksia. Vesilisäyksissä käytetään ionivaihdettua vettä, joten epäpuhtauksia ei juuri kerry.

Anodisointi (5.2.11): Kromatek Oy:n toiminnassa ei käytetä anodisointia.

Jatkuva kelapinnoitus (5.2.12): Kromatek Oy:n toiminnassa ei pinnoiteta teräskeloja tai -rullia.

Piirilevyt (5.2.13): Kromatek Oy:n ei pinnoita piirilevyjä.

Kromatek Oy:ta koskevat myös kemikaalien varastoinnin (Emissions From Storage (07/2006)) ja energiatehokkuuden (Energy Efficiency (02/2009)) parhaan käyttökelpoisen tekniikan yleisperiaatteet.

Hakijan esitykset

Hakija esittää, että jäähdytysvesien tarkkailuväliä harvennetaan tehtäväksi kerran vuodessa. Viime vuosien tulokset ovat osoittaneet, että kuormitusta ei synny, joten neljä kertaa vuodessa tehtävä tarkkailu ei ole perusteltua. Jatkossa tarkkailu tehtäisiin kerran vuodessa ja näytteestä analysoitaisiin pH, sähkönjohtavuus, kokonaisfosfori, kokonaistyppeä, kokonais- ja kuuden arvoinen kromi, nikkeli sekä TOC.

Näyte otetaan sadevesikaivosta kohdasta, jossa jäähdytysvesi ei ole sekoittunut sadeveteen. Näytteet ottaa sertifioitu näytteenottaja. Näytteet analysoidaan laboratoriossa SFS- tai ISO-standardien mukaisesti.

Tulokset toimitetaan valvovalle viranomaiselle heti raportin valmistuttua, kuitenkin viimeistään 2 kk sisällä näytteenotosta. Tulokset toimitetaan myös vuosiraportoinnin yhteydessä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

ASIAN KÄSITTELY

Täydennykset

Hakija on täydentänyt hakemustaan 30.12.2021 ja 13.1.2022.

Hakija on täydentänyt hakemustaan tiedoksiannon jälkeen 19.10.2022 seuraavilla tiedoilla: tarkennus ilmaan johdettavien päästöjen käsittelyyn ja johtamiseen sekä polttoaineen varastointi.

Tiedottaminen

Hakemuksesta on tiedotettu julkaisemalla kuulutus ja hakemusasiakirjat aluehallintovirastojen verkkosivuilla (ylupa.avi.fi) 19.1.–25.2.2022. Tieto kuulutuksesta on julkaistu myös Nakkilan kunnan verkkosivuilla. Hakemuksesta on lisäksi erikseen annettu tieto niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee. Hakemusta koskeva ilmoitus on julkaistu Sydän Satakunta lehdessä 20.1.2022.

Lausunnot

Aluehallintovirasto on pyytänyt hakemuksesta lausunnon Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta (jatkossa myös ELY-keskus), Nakkilan kunnalta, Nakkilan kunnan ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomaisilta. Lisäksi lausunto on pyydetty Turvallisuus- ja kemikaalivirastolta.

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on mm. todennut seuraavaa:

Maankäyttö ja kaavoitus / Toiminnan sijainti

Kaavoituksen osalta on pientä epätarkkuutta. Hanke sijoittuu oikeusvaikutteisen Nakkilan taajamaosayleiskaavan teollisuus- ja varastoalueelle (T), jonka kaavamääräys on "Alueelle ei saa sijoittaa maaperän tai pohjaveden pilaantumisvaaraa aiheuttavaa toimintaa." Lisäksi kiinteistöä koskee kohdemerkintä "kem", jonka selitys on "Vaarallisia kemikaaleja varastoiva tai valmistava laitos. Merkinnällä on osoitettu olemassa oleva kemikaaleja varastoiva tai valmistava laitos. Aluetta ympäröi Turvallisuus- ja kemikaaliviraston määrittämä konsultointivyöhyke (500 m), jota koskee suojavyöhykkeen (sv) kaavamääräys." Yleiskaavan merkintätapa (kem) vaikuttaa hie-man poikkeavalta, joten se voi aiheuttaa jonkinlaista tulkintaepäselvyyttä. Hakemuksessa ei ole kohteen osayleiskaavatilannetta koskevassa seloituksessa huomioitu kohdealueen koillispuolella olevia lähialueen liikennettä koskevia merkintöjä.

Alueella on voimassa asemakaava, jossa hanke sijoittuu T/kem -alueelle. Kaavatilanteen havainnollistamiseksi olisi hakemuksessa tarpeen esittää laajemman alueen ote voimassa olevasta asemakaavasta. Hakemuksessa asemakaavatilannetta havainnollistavaan kuvaan (kuva 4) tulisi myös selkeämmin merkitä hakemusalueen sijainti, koska hakemusalue (tila 531-407-43-11) käsittää vain itäosan asemakaavan mukaisesta korttelin 501 tontista 2. Länsiosa kuuluu eri tilaan. Laitos sijoittuu melko lähelle tilan länsirajaa, mikä on syytä ottaa huomioon vaikutuksia arvioitaessa. Huomioon tulee ottaa myös länsipuolisen T/kem-tontinosa mahdollinen käyttö.

Asemapiirroksessa (liite 4) olisi hyvä esittää hankkeen sijainti myös naapuritilojen ja rakennusten suhteen selkeämmin.

Jätevedet

ELY-keskus katsoo, että elektrolyyttisestä kiillotuksesta ja peittauksesta syntyvän huuhtelujäteveden kerääminen ulkona sijaitsevan jätevesialtaan sijasta suoja-altaassa sijaitsevaan uuteen jätevesialtaaseen vähentää laitoksen ympäristöriskejä. Kovakromaustoiminnassa syntyvät kromipitoiset jätevedet kerätään omaan 10 m³ säiliöön, joka sijaitsee lukitussa suoja-altaalla varustetussa varastossa. Jätevesisäiliöissä on ylitäytönestin. ELY-keskukselle toimitettujen vuosiraporttien mukaan laitoksella on syntynyt

vuosina 2018–2020 kromihappopitoisia huuhteluvesiä keskimäärin 38 tonnia vuodessa (vaihteluväli 20–48 t) ja fosforihappopitoisia huuhteluvesiä keskimäärin 78 tonnia vuodessa (vaihteluväli 66–94 t).

Hakemuksen mukaan jätevesiautot lastataan pinnoitetulla alueella, joten mahdolliset vuodot kulkeutuisivat hakemuksen mukaan todennäköisesti hulevesien mukana sadevesiviemäriin, josta ne laskevat lopulta Kokemäenjokeen. Laitosalueen ympäristöstä pintavedet valuvat eteläpuolella kulkevan pienen ojan kautta Takaveräjänjoaan, joka laskee Kokemäenjokeen.

Jäähdytysvedet

Laitoksen jäähdytysvesijärjestelmä on uusittu vuonna 2017, minkä jälkeen käytössä on ollut suljettu vesikierto. Jäähdytysvedet johdetaan käsittelemättöminä sadevesiviemäriin, josta ne laskevat edelleen Kokemäenjokeen. Hakemuksen mukaan normaalitoiminnassa jäähdytysvesien mukana ei kulkeudu ympäristöön kemikaaleja. Jäähdytysveden pH:ta ja sähkönjohtavuutta tarkkaillaan jatkuvatoimisilla mittareilla. Lisäksi sadevesiviemäriin johdettavan jäähdytysveden laatua on tarkkailtu voimassa olevan ympäristöluvan mukaisesti neljä kertaa vuodessa. Hakemuksessa (liite 8) esitetään muutosta jäähdytysvesien tarkkailuun siten, että tarkkailua tehtäisiin jatkossa kerran vuodessa. Hakemuksessa todetaan, että jäähdytysvesien laatu ei ole muuttunut viime vuosina, vaan tulokset ovat hyvin tasalaatuisia ja että jäähdytysvedet on todettu puhtaksi monta vuotta peräkkäin.

ELY-keskus katsoo, että jäähdytysvesien tarkkailuvelvoitetta voidaan harventaa hakemuksessa esitetyn mukaisesti. Jäähdytysvesien tarkkailutulosten mukaan haitta-aineiden pitoisuudet jäähdytysvesissä ovat viime vuosina (2018–2021) olleet alhaisia. Järjestelmän toimiessa normaalisti, ei jäähdytysvesien mukana pitäisi kulkeutua haitta-aineita ympäristöön.

ELY-keskus katsoo, että jäähdytysvedestä tulee analysoida pH, sähkönjohtavuus, kokonaisfosfori, kokonaistyyppi, kokonaiskromi, kuusiarvoinen kromi, nikkeli ja TOC. Näytteenotossa tulee huomioida, että näyte otetaan sadevesikaivosta kohdasta, jossa jäähdytysvesi ei ole sekoittunut sadeveeseen. Mittaukset ja analysointi on suoritettava ulkopuolisen asiantuntijan toimesta standardien (CEN, ISO, SFS tai muu vastaavan tasoisen kansallinen tai kansainvälinen yleisesti käytössä oleva standardi) mukaisesti. Mittausraporteissa on esitettävä käytetyt mittausten menetelmät ja niiden mittaustulokset ja määrittämisrajat sekä arvio tulosten edustavuudesta. Mittaustulokset tulee toimittaa tiedoksi ELY-keskukselle välittömästi niiden valmistuttua.

Laitoksen hule- ja jäähdytysvedet päätyvät Kokemäenjoen alaosan vesimuodostumaan, joka on nimetty voimakkaasti muutetuksi vesimuodostumaksi. Sen ekologinen tila suhteessa parhaaseen mahdolliseen tilaan on tyydyttävä. Pintakäsittelylaitoksen toiminnan muutos ei heikennä vesimuodostuman tilaa tai sen hyvän tilan tavoitteiden saavuttamista.

Päästöt ilmaan

Laitoksen voimassa olevassa ympäristöluvassa on edellytetty laitoksen ilmapäästöjen mittaamista viiden vuoden välein (lm 2). Hakemuksen liitteessä olevassa tarkkailusuunnitelmassa ei ole huomioitu ilmapäästöjen tarkkailua. Hakemuksesta ei kuitenkaan selvästi käy ilmi esittäkö hakija muutosta ilmapäästöjen tarkkailuvelvoitteeseen.

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 6 §:n selvilläolovelvollisuuden mukaan toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista.

Parhaita käytettävissä olevia metallien ja muovien pintakäsittelyn tekniikoita käsittelevän vertailuasiakirjan (STM BREF 2006) mukaan parhaalla käyttökelpoisella tekniikalla on päästy hiukkaspäästöjen osalta vaihteluväliin $< 5\text{--}30 \text{ mg/Nm}^3$, kokonaiskromin osalta vaihteluväliin $< 0,1\text{--}0,2 \text{ mg/Nm}^3$ ja kromi(VI)-yhdisteiden osalta vaihteluväliin $< 0,01\text{--}0,2 \text{ mg/Nm}^3$. Laitoksen viimeisimmässä ilmapäästämittauksessa vuonna 2018 poistoilman hiukkaspitoisuudet olivat alhaisia, vaihdellen välillä $0,2\text{--}1,2 \text{ mg/Nm}^3$. Kokonaiskromin pitoisuudet vaihtelivat välillä $0,09\text{--}0,65 \text{ mg/Nm}^3$ ja kromi(VI)-yhdisteiden pitoisuudet välillä $0,04\text{--}0,51 \text{ mg/Nm}^3$. Mittausepävarmuus huomioiden kaksi mitattua poistoilmakohdetta oli kokonaiskromin osalta BAT-vaihteluvälin ylätasolla ja yksi kohde ylitti vaihteluvälin. Kromi(VI)-yhdisteiden osalta yksi mitattu poistoilmakohde ylitti BAT-vaihteluvälin. Hiukkasten, kokonaiskromin ja kromi(VI)-yhdisteiden vuosipäästöt olivat pieniä.

ELY-keskus toteaa, että luvassa tulee edellyttää ilmapäästöjen mittaamista viiden vuoden välein. Ilmapäästöjen tarkkailuvelvoitteella varmistetaan, että toiminta edustaa parasta käyttökelpoista tekniikkaa ja että toiminnanharjoittaja on riittävästi selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista. Päästämittauksissa tulee mitata poistoilman hiukkaspitoisuudet, kokonaiskromin pitoisuudet ja kromi(VI)-yhdisteiden pitoisuudet. Mittaustulosten avulla tulee voida riittävällä tarkkuudella laskea ilmapäästöt myös mittaavuosien välivuosina.

Toiminnassa käytetään kromitrioksidia (cas-numero 1333-82-0), mikä on REACHasetuksen liitteen XIV mukainen luvanvarainen aine. Euroopan komissio on 10.10.2017 myöntänyt Oy Kromatek Ab:lle luvan kromitrioksidin käytölle Cr(VI)-pohjaisessa funktionaalisessa pinnoituksessa (lupanumero REACH/17/22/0). Luvan artiklassa 4 säädetään toiminnan seurantajärjestelyistä. Artiklan 4 kohdan b) tarkoittamaan tarkistusraporttiin on sisällytettävä alakohdan iii) mukaan mittaustulokset ympäristöpäästöistä ilmaan ja, jos tarpeen, veteen. ELY-keskus katsoo, että ilmapäästöjen mittaaminen on tarpeen myös REACH-asetuksen mukaisesti kromitrioksidin käytölle annetun luvan velvoitteiden täyttämiseksi. Luvan artiklan 3 mukaan kromitrioksidin hyväksytyyn käyttötarkoituksen tarkastelujakso päättyy 21.9.2024.

Melu

Laitoksen voimassa olevassa ympäristöluvassa on asetettu laitoksen toiminnasta aiheutuvalle melulle valtioneuvoston päätöksen melutason

ohjearvoista mukaiset raja-arvot. Luvassa ei kuitenkaan ole asetettu mitausvelvoitetta melulle. Lupahakemuksen mukaan laitoksen merkittävimpiä äänilähteitä ovat ilmanvaihtolaitteet sekä tavarankuljetus. Laitoksella ei todeta olevan muuta merkittävää melua aiheuttavaa toimintaa. Valvontatietojen perusteella laitoksen toiminnasta ei aiheudu tällä hetkellä merkittäviä melupäästöjä. ELY-keskus katsoo, että luvassa tulee kuitenkin asettaa lupamääräys, mikä mahdollistaa sen, että jos laitoksen toiminnasta aiheutuu meluhaittaa, valvontaviranomainen voi edellyttää luvanhaltijaa selvittämään laitoksen melupäästöt ja melun leviäminen sekä edellyttää luvanhaltijaa tarvittaessa ryhtymään toimenpiteisiin meluhaitan pienentämiseksi.

Tarkkailu ja raportointi

ELY-keskus toteaa, että hakemuksen liitteenä olevaan tarkkailusuunnitelmaan tulee täydentää jäähdytysvesien tarkkailun lisäksi ainakin ilmapäästöjen tarkkailu, jätteiden tarkkailu sekä laitoksen käyttötarkkailu. Tarkkailusuunnitelmassa tulee esittää myös päästöjen vuosikuormituksen laskentatavat. Lupahakemuksessa laitoksen ympäristöriskeiksi on tunnistettu mm. jäähdytysvesijärjestelmän rikkoutuminen ja vuoto sekä kemikaali- ja jätevesisäiliöiden tai suoja-altaiden vuoto. Muun muassa tämän vuoksi laitoksen käyttötarkkailu on syytä esittää tarkkailusuunnitelmassa.

ELY-keskus esittää, että lupaviranomainen hyväksyy lupapäätöksen yhteydessä laitoksen täydennetyt ja päivitetyn käyttö- ja päästötarkkailusuunnitelman, jota voidaan tarvittaessa muuttaa valvontaviranomaisen hyväksynnällä.

Kemikaalit, jätteet ja niiden varastointi

Hakemusasiakirjoihin on liitetty laitoksen kemikaaliluettelo. Hakemuksessa on todettu, että yrityksessä on otettu käyttöön KemiDigi-järjestelmä, mutta siellä oleva luettelo ei ole täydellinen, sillä kemikaalikyöpyjen tietoja ei ole pystynyt lisäämään järjestelmään. ELY-keskus katsoo, että kemikaaliluettelo on päivitettävä KemiDigi-järjestelmään kokonaisuudessaan. Nyt KemiDigistä löytyvä kemikaaliluettelo antaa virheellisen kuvan mm. laitoksella käytössä olevien kemikaalien määrästä ja ominaisuuksista.

Lupahakemuksessa esitettyjen kemikaalitietojen perusteella laitoksella on käytössä kemikaaleja, jotka on luokiteltu erittäin myrkylliseksi tai myrkylliseksi vesieliöille ja voivat aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesieliöissä. ELY-keskus toteaa, että vaarallisten kemikaalien käsittelyssä ja varastoinnissa on noudatettava valtioneuvoston asetuksen vaarallisten kemikaalien teollisen käsittelyn ja varastoinnin turvallisuusvaatimuksista (856/2012) vaatimuksia. Nestemäiset kemikaalit on varastoitava suoja-altaissa siten, että mahdollisissa vuototapauksissa kemikaalit saadaan kerättyä talteen. Suoja-altaan tilavuuden on oltava vähintään samansuuruinen kuin suurimman suoja-altaassa säilytettävän säiliön.

Nestemäiset vaaralliset jätteet on välivarastoitava ennen niiden käsittelyyn toimittamista tiiviissä säiliöissä, jotka on sijoitettu vähintään säiliön

suuruiseen suoja-altaaseen. Hakemuksesta ei käy ilmi kromihappojätevesien säiliön (10 m³) suoja-altaan tilavuutta. Hakemuksen liitteenä olevan perustilaselvityksen mukaan kovakromaustoiminnassa syntyvät kromipitoiset jätevedet kerätään 4,5 m³ välivarastosäiliöön, josta ne johdetaan 10 m³ lukittuun, suoja-altaalla varustettuun sisäsäiliöön. Hakemuksesta ei käy ilmi tarkempia tietoja kromipitoisten jätevesien 4,5 m³ välivarastosäiliöstä eikä sitä, onko tällä välivarastosäiliöllä oma suoja-allas. ELY-keskus toteaa, että hakemusta on täydennettävä em. puutteiden osalta. Myös jätevesien välivarastosäiliö tulee olla sijoitettuna suoja-altaaseen.

Pintakäsittelyaltaiden, jätevesialtaiden ja -säiliöiden, näiden suoja-altaiden sekä kemikaalien suoja-altaiden kunto on tarkastettava säännöllisesti. Keskenään reagoivat kemikaalit eivät saa vuototilanteissa päästä kosketuksiin toistensa kanssa. Jätevesialtaat ja -säiliöt sekä suoja-altaat on tyhjennettävä tarvittaessa, kuitenkin vähintään kerran vuodessa.

Vanhojen tuotantotilojen käyttö

Hakemuksen mukaan vanhan tuotantotilan peittaus- ja kiillotusaltaat sekä näiden jätevesiallas jäävät pois käytöstä. Vanhaan tuotantotilaan jää kovakromaustoiminta. Muilta osin vanha tuotantotila tulee jäämään varastotilaksi. Hakemuksesta ei käy ilmi tullaanko vanhat peittaus- ja kiillotusaltaat purkamaan pois laitokselta. Lupaharkinnan yhteydessä tulee voida varmistua, että vanhan tuotantotilan peittaus- ja kiillotusaltaita sekä näiden jätevesiallasta ei voi enää ottaa käyttöön uuden tuotantotilan käsittelyaltaiden ja jätevesialtaan rinnalle. Mikäli altaat ja rakenteet jäävät paikoilleen, tulee tämä huomioida luvan myöntämisen yhteydessä.

Riskienhallinta

Hakemuksen liitteenä olevassa ympäristöriskien arvioinnissa ei ole arvioitu kromauskylvyn ja kromipitoisten jätevesien varastoinnin ympäristöriskejä. Peittauskylvyn ja kiillotuskylvyn osalta riskit on puolestaan arvioitu kattavasti. ELY-keskus toteaa, että riskinarviointia tulee täydentää kovakromauksen ja siihen liittyvien toimintojen osalta.

Laitoksen mahdollisiksi ympäristöriskeiksi on tunnistettu kemikaalien toimituksen yhteydessä tapahtuva leviäminen tai vuoto, jäähdytysvesijärjestelmän rikkoutuminen ja vuoto, kemikaali- ja jätevesisäiliöiden tai suoja-altaiden vuoto sekä suuronnettomuuden, kuten tulipalon, yhteydessä tapahtuva vuoto. Hakemuksen mukaan uuden tuotantohallin lattia ja suoja-altaat on päällystetty kemikaalinkestävällä pinnoitteella. Hallin lattia on kynnysetetty noin 50 mm korkealla kynnyksellä, eikä hallin sisätiloista ole viemäreitä ulos. Hakemuksesta puuttuu vastaavat tiedot vanhan tuotantohallin osalta, jossa tullaan edelleen harjoittamaan kovakromausta. ELY-keskus toteaa, että hakemusta on täydennettävä kuvauksella vanhan tuotantohallin ominaisuuksista mm. viemäröinnin osalta. Lisäksi hakemusta tulee täydentää vanhan tuotantohallin/kovakromauksen osalta layout-kuvalla, johon on merkitty kovakromausaltaiden, niiden suoja-altaan ja kromipitoisten

jätevesien säiliöiden (10 m³ säiliö ja 4,5 m³ välivarastosäiliö) sijoittelu ja tilavuudet.

Hakemuksen mukaan alueet, joilla vaarallisia kemikaaleja varastoidaan ja käsitellään, on asfaltoitu tai pinnoitettu hapon kestäväällä materiaalilla. Hakemuksessa todetaan, että jätevedet lastataan jäteautoihin pinnoitetulla alueella, joten mahdolliset vuodot kulkeutuisivat todennäköisesti hulevesien mukana sadevesiviemäriin, josta ne laskevat lopulta Kokemäenjokeen. ELY-keskus toteaa, että kemikaalien käsittelyyn ja varastointiin sekä jätevesien varastointiin käytettävien tuotantotilojen sekä kemikaalien purkualueiden ja jätevesien lastausalueiden hulevesikaivojen peittäminen tulee olla saatavilla sulkumattoja tai niiden tulee olla muutoin tarvittaessa suljettavissa.

Hiekan ja öljynerotuskaivo tulee tyhjentää tarvittaessa, kuitenkin vähintään kerran vuodessa.

Toiminnanharjoittajan tulee varmistaa, että laitoksen ympäristönsuojelulain 15 §:n mukainen ennaltavarautumissuunnitelma tai ennaltavarautumista koskevat tiedot sisältävä sisäinen pelastussuunnitelma vastaa lupahakemuksessa esitettyä toimintaa. Päivitetty suunnitelma tulee toimittaa tiedoksi ELY-keskukselle.

Nakkilan kunnan terveysuojeluviranomaisen lausunto

Toimintaa tulee harjoittaa siten, etteivät toiminnan melu-, päästöt ilmaan, maaperään tai vesiin aiheuta terveysuojelulain tarkoittamaa haittaa. Haitalliset kemikaalit ja jätteet tulee säilyttää ja varastoida niin, että mahdolliset päästöt maaperään voidaan estää. Sadevesiviemäriin johdettavan jäähdytysveden laadun säännöllistä seurantaa tulee jatkaa.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksesta ei ole jätetty muistutuksia tai mielipiteitä.

Vastine

Varsinais-Suomen ELY-keskus

Maankäyttö ja kaavoitus / Toiminnan sijainti

Laitosalueen koillispuolelle, ei kiinteistön välittömään läheisyyteen, on osayleiskaavassa merkitty ohjeellinen/vaihtoehtoinen tielinjaus sekä kevyen liikenteen yhteystarve. Yhteystarpeen ensisijaisena tavoitteena on osoittaa ne yhteysvälit, joilla kevyen liikenteen olosuhteita tulisi parantaa erityisesti turvallisuuden ja esteettömyyden näkökulmasta. Yhteystarve ei välttämättä tarkoita uutta kevyen liikenteen väylää, vaan se voidaan toteuttaa esimerkiksi yksityisteiden kautta kulkevana yhteytenä.

Merkinnöillä ei ole vaikutusta Kromatek Oy:n laajennushankkeeseen.

Lupahakemuksen kartoista saa riittävän kuvan laitoksen sijainnista. Laitos sijoittuu kiinteistölle 531-407-43-11, kuten on kuvattu lupahakemuksen kuvassa 1. Kuvassa 4 laitosalue on merkitty pisteellä, mutta laitoserakennuksen ja kiinteistörajat pystyy hyvin päättelemään taustakartasta, sekä aikaisemmista kartoista.

Päästöt ilmaan

Ympäristöluvan muutoshakemuksen yhteydessä toimitettu tarkkailusuunnitelma (liite 8) koskee muutoksia jäädytysvesitarkkailuun. Muihin tarkkailuihin (ilmapäästöjen tarkkailu, jätteiden tarkkailu, käyttötarkkailu) ei ehdoteta muutoksia, vaan niitä tehdään jatkossa samalla tavalla kuin nykyisessä ympäristölupapäätöksessä määrätään.

Kemikaalit, jätteet ja niiden sijainti

Kemikaalitiedot päivitetään KemiDigiin oikein, eli sinne lisätään myös pinnoituskylpyjen kemikaaliseokset. Lisäksi ylimääräinen toimipaikka poistetaan.

Ympäristöluvan muutoshakemus koskee elektrolyyttisen kiillotuksen ja peittauksen siirtämistä vanhasta tuotantotilasta uuteen tilaan. Lupahakemuksessa ei käsitellä kromausta, jota jatketaan vanhassa tuotantotilassa olemassa olevan ympäristöluvan mukaisesti. Kromauksen tiedot (altaiden tilavuudet, suojatoimenpiteet yms.) eivät ole muuttuneet edellisen lupahakemukset tiedoista.

Vanhojen tuotantotilojen käyttö

Vanhat peittaus- ja kiillotusaltat tullaan purkamaan pois laitokselta. Purkamisen aikataulua ei ole vielä päätetty.

Riskienhallinta

Muutoshakemus ei koske kromaustoimintaa tai vanhaa tuotantohallia. Em. tietoja ei ole esitetty, sillä ne eivät ole muuttuneet voimassa olevan ympäristölupapäätöksen mukaisista tiedoista. Lupaa haetaan elektrolyyttisen kiillotuksen ja peittauksen siirtämiselle uuteen tuotantotilaan, ei kromaukselle. Kromauksella on jo ympäristölupa.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU

Aluehallintovirasto myöntää ympäristöluvan Kromatek Oy:n Nakkilan pintakäsittelylaitoksen toiminnan olennaiselle muutokselle. Muutos koskee uusia peittauksen (30 m³) ja elektrolyyttisen kiillotuksen (25 m³) altaita.

Aluehallintovirasto muuttaa toimintaa koskevan ympäristöluvan nro 92 YLO (Lounais-Suomen aluehallintovirasto 28.10.2005, dnro LOS-2004-Y-201-111) lupamääräykset kokonaisuudessaan kuulumaan jäljempänä esitetyllä

tavalla lisäen lupamääräykset 10a–10d, 15 sekä muuttaen lupamääräyksiä 1, 2, 5, 6, 10, 12 ja 13 sekä poistaen määräyksen 9.

Toimintaa on muutoin harjoitettava hakemuksessa ja ympäristöluvassa nro 92 YLO esitetyin tavoin.

Uudet, muutetut ja ennallaan pidetyt lupamääräykset

Muutokset esitetään alleviivattuna, jos koko määräystä ei ole muutettu.

Päästöt vesiin ja viemäriin

1. Toiminnassa muodostuvia prosessijätevesiä ei saa johtaa viemäriverkoston vaan ne on toimitettava käsiteltäväksi vastaanottajalle, jolla on asianmukainen lupa jätevesien käsittelyyn.

Puhtaat jäähdytysvedet saa johtaa kunnan sadevesiviemäriin. Jäähdytysveden pH:ta ja sähkönjohtavuutta on mitattava jatkuvatoimisesti ennen veden sadevesiviemäriin johtamista. Mittauslaitteet on varustettava hälytysjärjestelmällä poikkeuksellisten päästöjen varalta.

Päästöt ilmaan

2. Toiminnanharjoittajan on toimittava siten, että päästöt ilmaan ovat mahdollisimman vähäiset. *[poistettu tekstiä]*

Melu

3. Laitoksen toiminnasta aiheutuva ekvivalenttimelutaso saa lähimpien asuintalojen pihalla päiväaikaan (kello 7.00–22.00) olla enintään 55 dB(A) ja yöaikaan (kello 22.00–7.00) 50 dB(A). Mikäli melu on luonteeltaan iskumaista tai kapeakaista, mittaus- tai laskentatulokseen lisätään 5 dB ennen sen vertaamista tässä lupamääräyksessä annettuun maksimimelutasoon. Mikäli toiminnasta aiheutuu tavanomaisesta toiminnasta poikkeavaa melua, esimerkiksi laiterikon seurauksena, on haitta rajoitettava mahdollisimman pieneksi ja häiriö korjattava nopeasti.

Kemikaalit

4. Toiminnanharjoittajan on oltava selvillä käyttämiensä terveydelle tai ympäristölle vaarallisten aineiden fysikaalisista ja kemiallisista ominaisuuksista. Silloin kun se on kohtuudella mahdollista, toiminnanharjoittajan on valittava olemassa olevista vaihtoehdoista kemikaali tai menetelmä, josta aiheutuu vähiten vaaraa.
5. Toiminnassa käytettävät kemikaalit ja jätteet on varastoitava ja niitä on käsiteltävä siten, ettei niistä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa. Vaaraluokiteltujen nestemäisten kemikaalien ja jätteiden varastoinnissa ja käsittelyssä on noudatettava vähintään seuraavaa:

- Kemikaali- ja jätevesialtaat, -säiliöt ja astiavarastot on sijoitettava asianmukaisesti suoja-altaisiin tai vallitiloihin. Säiliöiden ja suoja-altaiden sijoittelussa ja rakenteessa on huomioitava kemikaalien ominaisuudet. Jätevesisäiliöt on varustettava ylitäytönestimillä ja käsittelyaltaiden suoja-altaat hälyttävillä pinnankorkeuden mittalaitteilla.
- Täyttö- ja tyhjennyspaikat sekä lastausalueet on suunniteltava ja rakennettava siten, että mahdolliset vuodot voidaan havaita ja kerätä talteen.
- Vuotojenhallintarakenteiden sekä käsittely- ja varastointialueiden pintojen kuntoa on tarkkailtava säännöllisesti ja todetut vauriot on korjattava viipymättä. Tarkkailusta ja kunnossapitotoimenpiteistä on pidettävä kirjaa.
- Vahinko- ja onnettomuustilanteiden varalta on laitoksella oltava valmius välittömästi havaita vuoto ja kerätä päästö talteen.

Edellä mainittua sovelletaan uusien pintakäsittelylinjoihin. Laitoksen olemassa olevien osien osalta vaatimukset on otettava huomioon soveltuvin osin, kuitenkin viimeistään kemikaalien käsittely- ja vuotojenhallintarakenteisiin liittyvien muutosten yhteydessä.

Riskianalyysi

6. Riskinarviointia on täydennettävä mm. kovakromauksen osalta ja siihen perustuen on laadittava varautumissuunnitelma. Varautumissuunnitelma, joka sisältää myös sammutusjätevesien hallintasuunnitelman, on toimitettava valvontaviranomaiselle viimeistään 31.5.2023 mennessä. Suunnitelma on pidettävä ajan tasalla.

Jätteet

7. Jätteet on lajiteltava syntypaikoillaan. Hyödyntämiskelpoiset jätteet on toimitettava hyödynnettäväksi.
8. Vaaralliset jätteet tulee toimittaa laitokseen, jonka ympäristöluvassa on hyväksytty kyseisen ongelmajätteen vastaanotto ja käsittely. Vaaralliset jätteet on pakattava ja varastoitava asianmukaisesti sisällön laatua ja vaarallisuutta osoittavin merkinnöin varustettuihin, tiiviisiin astioihin tai säiliöihin, eikä niitä saa sekoittaa keskenään tai muihin jätteisiin. Ne tulee varastoida katoksellisissa tiloissa niin, etteivät ne pakkausten ja säiliöiden mahdollisesti rikkoutuessaan pääse leviämään ympäristöön. Vaarallisia jätteitä ei saa varastoida kiinteistöllä 12 kuukautta kauemmin. Vaarallisten jätteiden kuljetuksista on laadittava siirtoasiakirja.
9. [poistettu]

Tarkkailu- ja raportointimääräykset

10. Laitokselta sadevesiviemäriin johdettavan jäähdytysveden laatua on tarkkailtava vuosittain otettavilla näytteillä. Jäähdytysvesistä tulee jokaisena tarkkailukertana määrittää vähintään seuraavat parametrit: kokonaiskromi,

kuusiarvoinen kromi, nikkeli, sähkönjohtavuus ja pH). Tarkkailunäytteet tulee kerätä niin, että ne antavat mahdollisimman oikean käsityksen määritettävien vesien keskimääräisestä laadusta ja ne tulee analysoida julkisen valvonnan alaisessa akkreditoidussa laboratorioissa standardimenetelmin.

Tarkkailutulokset asiaan kuuluvine kuormituslaskelmineen on toimitettava Varsinais-Suomen ELY-keskukselle ja Nakkilan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle viipymättä niiden valmistuttua.

- 10a. Laitoksen toiminnasta aiheutuvat päästöt ilmaan on mitattava kolmen vuoden välein vuodesta 2023 lähtien. Poistokaasuista on määritettävä hiukkas-, kokonaiskromi- ja kromi(VI)pitoisuus sekä vähintään kertaluonteisesti kloorivety-, fluorivety- ja typen oksidien pitoisuudet.

Mittaussuunnitelma tulee toimittaa Varsinais-Suomen ELY-keskukselle tiedoksi vähintään kuukautta ennen mittausten suorittamista. Suunnitelmassa on esitettävä mittauspisteet ja niistä mitattavat parametrit poistopistekohtaisesti. Kustakin poistopisteestä mitattavien parametrien määrä valitaan prosessissa mahdollisesti syntyvien päästöjen mukaan. Mittausvelvoite koskee kanavoituja päästöposteitä, jotka sisältävät altaista kerättyjä poistokaasuja.

- 10b. Toiminnasta aiheutuva melu on selvitettävä tekemällä melumittauksia laitoksen ympäristössä siten, että mittausten avulla saadaan selvitettyä toiminnasta laitoksen ympäristöön aiheutuva melu ja lupamääräyksen 3 mukaisten raja-arvojen noudattaminen. Suunnitelma melun suuruuden määrittämisestä on toimitettava tarkastettavaksi toimivaltaiselle valvontaviranomaiselle viimeistään kuukautta ennen mittausten suorittamista.

Raportti melumittauksen tuloksista on toimitettava toimivaltaiselle valvontaviranomaiselle ja Nakkilan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle viimeistään vuoden kuluttua tämän päätöksen lainvoimaisuudesta. Raportissa on esitettävä selvityksen tulokset, arvio melun erityispiirteistä, tuloksien vertailu voimassa oleviin raja-arvoihin, käytetyt menetelmät sekä arvio tulosten edustavuudesta ja luotettavuudesta. Jos raja-arvot ylittyvät, on myös esitettävä toimenpiteet melun vähentämiseksi.

Melumittaus on uusittava meluun vaikuttavien merkittävien muutosten yhteydessä, mutta kuitenkin vähintään kerran kymmenessä vuodessa.

- 10c. Toiminnan käyttö- ja päästötarkkailu on kokonaisuudessa koottava erilliseen tarkkailusuunnitelmaan ja toteutettava hakemuksessa esitetyn mukaisesti lupamääräysten mukaisesti muutettuna. Tarkkailusuunnitelmassa on kuvattava myös käytetyt mittausmenetelmät, laitoksen käyttötarkkailu (mukaan lukien energian käytön ja jäteveden määrän ja laadun tarkkailu), poistokaasujen johtaminen (päästöposteet, erotinlaitteet) ja vuotojenhallintatarkenteiden tarkkailu. Päivitetty tarkkailusuunnitelma on toimitettava valvontaviranomaiselle 28.2.2023 mennessä.

Tarkkailusuunnitelma on pidettävä ajan tasalla. Valvontaviranomainen voi päätöksellään muuttaa ja tarkentaa tarkkailusuunnitelmaa edellyttäen, että muutokset eivät heikennä lupamääräyksissä määrättyä tarkkailun kattavuutta tai tulosten luotettavuutta.

- 10d. Näytteenotot, mittaukset, analyysit ja kalibroinnit tulee tehdä standardimenetelmien (CEN, ISO tai SFS) tai muun erikseen kuvatun ja hyväksytyt menetelmän mukaisesti ja niistä tulee pitää yksityiskohtaista kirjanpitoa. Kirjanpitoon liitetään myös kunkin mittauksen tulokset ja muut mittauksista tai toimenpidettä koskevat olennaiset tiedot. Mittausraporteissa on esitettävä käytetyt mittausmenetelmät, laadunvarmistus, mittausepävarmuudet, sekä arvio tulosten edustavuudesta.

Kirjapidossa on huomioitava tämän päätöksen lupamääräysten vaatimukset mm. vuotojenhallintarakenteiden tarkkailusta sekä kaatopaikkakelpoisuusselvityksistä. Kirjapidossa on lisäksi huomioitava, mitä jätelaisissa (646/2011) ja jätteistä annetussa valtioneuvoston asetuksessa (978/2021) asiasta säädetään. Kirjanpito on pyydettäessä esitettävä valvontaviranomaiselle.

11. Toiminnanharjoittajan on viipymättä ilmoitettava poikkeuksellisen suurista päästöistä ja muista ympäristöön vaikuttavista vahinko- ja häiriötilanteista valvontaviranomaiselle ja Nakkilan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle siinä laajuudessa kuin tilanteen asianmukainen hoitaminen edellyttää.
12. Laitoksen ympäristönsuojelusta tulee laatia vuosittain yhteenvetoraportti, joka toimitetaan seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä valvontaviranomaiselle ja Nakkilan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Yhteenvetoraportin tulee sisältää vähintään seuraavat tiedot:
- tuotantomäärät ja -ajat
  - käytetyissä kemikaaleissa tai niiden määrissä tapahtuneet muutokset
  - vedenkulutus
  - energiantuotto ja mahdolliset tiedot energiantehokkuuden kehittämisestä
  - päästöt viemäriin ja ilmaan viimeisimpien mittauksien perusteella laskettuna
  - toiminnassa syntyneet jätteet (jätteenimike, tunnusnumero, laatu, määrä, käsittelytapa, toimituspaikka)
  - varastoidut jätteet vuoden lopussa
  - selvitys onnettomuus- ja häiriötilanteista sekä niiden aikana syntyneistä päästöistä ja jätteistä
  - tiedot laitoksella tehdyistä huolto- ja korjaustoimenpiteistä
  - laitoksen toiminnan tarkkailua koskevat raportit.

Tiedot tulee soveltuvin osin toimittaa sähköisesti valvontaviranomaisen ilmoittamalla tavalla.

Paras käyttökelpoinen tekniikka

13. Luvan saajan on seurattava toimialansa parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymistä ja varauduttava laitoksen oloihin soveltuvan tekniikan käyttöönottoon. *[poistettu tekstiä]*

Muutokset toiminnassa

14. Tuotannon merkittävästä lisäämisestä, muuttamisesta ja lopettamisesta sekä merkittävistä kemikaalimuutoksista on ilmoitettava valvontaviranomaiselle ja Nakkilan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ennen muutoksen toteuttamista.
15. Vanhojen käsittelyaltaiden purkamisesta ja purkujätteen määrästä ja toimituspaikoista mukaan lukien altaissa mahdollisesti olevat kylvyt on raportoitava valvontaviranomaiselle lupamääräyksen 12 mukaisen vuosiraportoinnin yhteydessä. Mahdolliset prosessikylvyt ja huuhteluvedet on poistettava vanhoista altaista vuoden kuluessa uusien linjojen käyttöönotosta. Purettavien rakenteiden, kuten käsittelyaltaiden, kaatopaikkakelpoisuus on selvitettävä ennen niiden toimittamista kaatopaikalle.

Päätöksen täytäntöönpano

Tämän päätöksen mukaisen toiminnan saa aloittaa, kun päätös on lainvoimainen. Päätös on lainvoimainen valitusajan päätyttyä, jos päätökseen ei haeta muutosta valittamalla. (ympäristönsuojelulaki 198 §).

PERUSTELUT

Ratkaisun perustelut

Hakemus koskee ympäristönsuojelulain 29 §:n mukaista toiminnan olennaista muuttamista.

Aluehallintovirasto on ratkaisussaan ottanut huomioon ympäristönsuojelulain ja jätelain tavoitteet ja yleiset periaatteet sekä näiden lakien ja niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset. Harkintaan ovat vaikuttaneet myös lupakäsittelyn aikana saadut lausunnot. Lähtökohtana ratkaisussa on ollut lupahakemus ja hakijan esittämät toimenpiteet haittojen vähentämiseksi. Lupaharkinta kattaa ne toiminnan osat, joihin olennainen muutos voi vaikuttaa ja ne ympäristöön kohdistuvat vaikutukset ja riskit, joita muutos voi aiheuttaa.

Tämän päätöksen mukaisesti harjoitettuna toiminta täyttää ympäristönsuojelulain 49 §:n mukaiset edellytykset luvan myöntämiselle.

Toiminta on mahdollista järjestää siten, että se ei aiheuta terveyshaittaa tai merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa. Pintakäsittelylaitoksen peittauksen ja elektrolyyttisen kiillotuksen altaiden uusiminen ja

koon kasvattaminen ei lisää laitoksen ympäristövaikutuksia tai -riskejä. Uudet altaat on varustettu umpinaisilla suoja-altailla, joihin voidaan tarvittaessa kerätä myös sammutusjätevesiä. Ed. mainittujen prosessien huuhteluviedet kerätään jatkossa elektrolyyttisen kiillotuksen suoja-altaassa sijaitsevaan altaaseen entisen ulkona sijaitsevan jätevesisäiliön sijasta. Toiminnassa käytettävän jäähdytysjärjestelmän toisiopuolen jäähdytysvedet johdetaan sadevesiviemärin kautta Kokemäenjokeen.

Toiminnasta ei aiheudu jätevesipäästöjä vesiin, joten toiminta ei vaikeuta Kokemäenjoen – Saaristomeren – Selkämeren vesienhoidon toimenpideohjelman vuosille 2022–2027 suunniteltujen toimenpiteiden toteuttamista eikä heikennä niiden vaikuttavuutta.

Päätelmien soveltaminen ympäristölupaharkinnassa

Laitoksen pääasialliseksi toiminnaksi on tulkittu metallien elektrolyyttinen ja kemiallinen pintakäsittely yli 30 m³:n käsittelyaltaissa. Koska Euroopan komissio ei ole hyväksynyt toimintaa koskevia BAT-päätelmiä, sovelletaan lupaharkinnassa komission ennen 7 päivä tammikuuta 2011 hyväksymien vertailuasiakirjojen päätelmiä vastaavin osin (mm. tekniikat, päästötasot, tarkkailu ja kulutustasot) päästötasoja lukuun ottamatta. Täten laitoksen toimintaa verrataan elokuussa 2006 julkaistuun metallien ja muovien pintakäsittelyn parhaan käyttökelpoisen tekniikan vertailuasiakirjaan (STM-BREF). Toiminta vastaa suurimmalta osin päätelmissä esitettyjä tekniikoita.

Lupamääräysten yleiset perustelut

Ympäristönsuojelulain 52 §:n mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset päästöistä, päästöraja-arvoista, päästöjen ehkäisemisestä ja rajoittamisesta, maaperän ja pohjavesien pilaantumisen ehkäisemisestä; jätteistä sekä niiden määrän ja haitallisuuden vähentämisestä sekä toimista häiriö- ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa.

Lupamääräyksiä annettaessa on otettu huomioon laitoksen sijainti, sen yhteys muihin toimintoihin, toiminnasta aiheutunut haitta, toiminnasta aiheutuvan pilaantumisen todennäköisyys, onnettomuusriski, lähialueen asutuksen ja taajama-alueiden läheisyys sekä ympäristönsuojelulain vaatimus käyttää toiminnassa parasta käyttökelpoista tekniikkaa.

Toiminnan voidaan katsoa edustavan parasta käyttökelpoista tekniikkaa, kun laitos toimii tämän ympäristölupapäätöksen mukaisesti.

Hakemuksessa on myös esitetty ympäristönsuojelulain 82 §:n mukainen maaperän ja pohjaveden perustilaselvitys. Selvityksen perusteella asiasta ei ole tarpeen antaa erikseen määräyksiä. Ympäristönsuojelulain 95 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on toiminnan päättyessä arvioitava maaperän ja pohjaveden tilaa suhteessa perustilaan. Arviossa on erityisesti tarkasteltava 66 §:ssä tarkoitettuja merkityksellisiä vaarallisia aineita, ja siihen on sisällytettävä selvitys mahdollisista perustilan palauttamiseksi

tarvittavista toimista. Arvio on toimitettava toimivaltaiselle viranomaiselle. Viranomaisen tekee arvion johdosta päätöksen, jossa on annettava määräykset perustilan palauttamiseksi tarvittavista toimista, jos maaperän tai pohjaveden tila toiminnan seurauksena eroaa huomattavasti perustilasta.

Toimintaa koskevat lupamääräykset on selkeyden vuoksi ja valvonnan helpottamiseksi esitetty tässä päätöksessä kokonaisuudessaan mukaan lukien ennallaan pidetyt, muutetut ja lisätyt määräykset. Toiminnan olennaiseen muutokseen liittyvien muutosten lisäksi, määräyksistä muutetaan muun muassa viranomaisten nimiä ja päivitetään termejä lainsäädännön muutosten johdosta. Niillä ei ole merkitystä määräyksen sisällön osalta. Määräyksiin tehdyt muutokset käyvät ilmi yksilöidyistä perusteluista. Niissä ei ole toistettu lainvoimaisen ympäristöluvan alkuperäisiä perusteluita.

Lupamääräysten yksilöidyt perustelut

Määräys 1. Määräyksestä on poistettu jätevesien viemäriin johtamista koskevat päästöjen raja-arvot. Jätevedet kerätään nykyisin altaisiin/säiliöihin, josta ne viedään jäteyhtiön toimesta jätteenkäsittelylaitokselle, jolla on lupa vastaanottaa ko. jätteitä. Toisiokierrossa olevat jäähdytysvedet johdetaan sadevesiviemäriin kautta ojaan ja edelleen Kokemäenjokeen. Jäähdytysvesien laatua on syytä seurata jatkuvatoimisesti poikkeuksellisten päästöjen varalta.

Määräys 2. Määräyksestä on poistettu vanhentunut määräys ilmaan aiheutuvien päästöjen kertamittauksista. Uudesta tarkkailusta on määrätty määräyksessä 10a.

Määräys 5. Määräys on muutettu kokonaisuudessaan vastaamaan nykyistä kemikaalien käsittelyä ja varastointia koskevaa vaatimustasoa maaperän ja pohja- ja pintavesien pilaantumisen ja sen vaaran estämiseksi. Mikäli olemassa olevat (kovakromaukseen liittyvät) rakenteet eivät vastaa näitä vaatimuksia, on käsittely- ja vuotojenhallintarakenteet edellytetyt muutettavaksi määräyksen mukaiseksi viimeistään rakenteita uusittaessa. Tämän määräyksen mukainen kemikaalien varastoinnin ja vuotojenhallinnan taso voidaan saavuttaa esimerkiksi TUKESin oppaissa ”Vaarallisten kemikaalien varastointi” (2015) ja ”Kemikaalivuotojen ja sammutusjätevesien hallinta” (2019) kuvatuilla ratkaisuilla.

Määräys 6. Ympäristönsuojelulain 15 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on ennakolta varauduttava toimiin onnettomuuksien ja muiden poikkeuksellisten tilanteiden estämiseksi ja niiden terveydelle ja ympäristölle haitallisten seurausten rajoittamiseksi. Hakemuksessa esitetyistä ympäristöriskien arvioinnista puuttuu kovakromausprosessia koskeva riskikartoitus, joten se on edellytetyt lisättäväksi riskinarviointiin. Toiminnan muutos ei koske kovakromausta, mutta kyseessä on yksi laitos, jonka eri linjojen yhteisvaikutukset on otettava huomioon. Varautumissuunnitelmaa tai sammutusjätevesien hallintasuunnitelmaa ei ole tarpeen tehdä siltä osin kuin vastaava suunnitelma on laadittu vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn

turvallisuudesta annetun lain (390/2005) tai pelastuslain (379/2011) nojalla.

Määräys suunnitelmien ajan tasalla pitämiseksi on tarpeen, koska toiminnassa saattaa tapahtua muutoksia, jotka eivät edellytä ympäristölupaa tai ympäristöluvan muuttamista, mutta muutoksilla voi olla olennainen merkitys ennaltavaraantumiseen poikkeustilanteissa.

Määräykset 7.–9. Määräykset 7–8 on pysytetty sellaisinaan muutamin lainsäädännön muutokseen liittyvin päivityksin. Määräys 9 on lainsäädännön muutosten johdosta poistettu kokonaan. Jätehuollossa tulee muutoin noudattaa ympäristönsuojelulaissa (527/2014), jätelaissa (646/2011) ja niiden nojalla ennetuissa asetuksissa annettuja jätehuoltoa koskevia vaatimuksia.

Määräys 10. Määräystä on muutettu pidentämällä jäähdytysvesien tarkkailuväliä hakemuksen mukaisesti. Tarkkailuväliä voidaan pidentää kerran vuoteen, koska haitta-aineiden pitoisuudet jäähdytysvesissä ovat viime vuosina (2018–2021) olleet alhaisia. Järjestelmän toimiessa normaalisti, ei jäähdytysvesien mukana kulkeudu ennakolta arvioiden haitta-aineita ympäristöön. Aluehallintovirasto ei katso tarpeelliseksi lisätä tarkkailtavien parametrien listaa valvontaviranomaisen lausunnossa esittämällä tavalla, koska laitoksella käsiteltävien kemikaalien päästöjen kannalta keskeiset parametrit ovat jo nykyisellään tarkkailussa. Laitoksen jäähdytysvesijärjestelmä on suljettu ja häiriöpäästöjen varalle on lisäksi jatkuvatoiminen tarkkailu.

Määräys 10a. Päästöjä ilmaan on edellytetty seurattavaksi kolmen vuoden välein hakijan esittämän viiden vuoden sijaan. Tarkkailtaviin parametreihin on lisätty typen oksidit sekä fluorivety ja kloorivety, joiden pitoisuuksia ei ole aiemmin selvitetty. Aluehallintovirasto katsoo, että toiminnanharjoittajan selvilläolovelvollisuuden johdosta ja ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi toiminnan päästöjä ilmaan on tarkkailtava nykyistä laajemmin ja tiheämmin. Parhaan käyttökelpoisen tekniikan referenssidokumentissa metallien ja muovien pintakäsittelystä (2006) on tunnistettu mahdollisia päästöjä ilmaan aiheuttavia parametrejä kohdassa 5.1.10., minkä perusteella aluehallintovirasto katsoo tarpeelliseksi selvittää joidenkin parametrien pitoisuuksia laitoksen poistokaasuissa. Mittaustulosten perusteella uusien parametrien tarkkailun jatkosta voidaan määrätä tai sopia lupamääräyksen 10c mukaisessa tarkkailusuunnitelmana päivityksellä.

Määräys 10b. Toiminnasta aiheutuvan melun vaikutus on veloitettu selvittämään ympäristömelumittauksilla. Mittausten avulla todennetaan melulle asetettujen raja-arvojen noudattaminen ja saadaan tietoa laitoksen toiminnasta aiheutuvasta melusta. Mittaukset ovat tarpeen uusina määrävälein, koska ajan kuluessa saattaa tulla muutoksia laitoksen toiminnasta aiheutuvaan meluun ja sen luonteeseen. Melua mitattaessa mittaus on suoritettava ympäristöministeriön ympäristömelun mittaamista koskevan ohjeen 1/1995 mukaisesti ja siinä tulee erityisesti ottaa huomioon ympäristöministeriön mittausohjeen (61/99) suositukset sääoloista.

Määräys 10c. Tarkkailua koskevat määräykset perustuvat ympäristönsuojelulain 62 §:ään, jonka mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset päästöjen ja toiminnan tarkkailusta sekä jätelain 120 §:ssä säädetystä jätehuollon seurannasta ja tarkkailusta. Ympäristönsuojelulain 6 §:n ja jätelain 12 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista. Toiminnan käyttö- ja päästötarkkailu on määrätty toteutettavaksi hakijan esittämän ja määräyksillä muutetun mukaisesti. Hakemuksessa esitetty tarkkailusuunnitelma on sisältänyt ainoastaan jätevedentarkkailun. Aluehallintovirasto on määrännyt tarkkailua koskevat asiat koottavaksi kokonaisuudessaan käyttö- ja päästötarkkailusuunnitelmaan. Valvontaviranomaiselle on tällä päätöksellä annettu ympäristönsuojelulain 65 §:n mukainen toimivalta muuttaa tarkkailusuunnitelmaa.

Määräys 10d. Määräys on annettu tarkkailun laadun ja edustavuuden varmistamiseksi. Tarkkailun on perustuttava standardimenetelmiin, ellei ole erikseen katsottu muun menetelmän olevan tarkoituksenmukaisempi. Standardimenetelmiä joudutaan joskus soveltamaan mittauksen optimoimiseksi, minkä määräys näin sallii. Viranomaiselle esitettävissä mittausraporteissa on esitettävä saadun tuloksen lisäksi määräyksessä edellytetyt tarkkailun laatua kuvaavat seikat. Jätteitä koskevasta kirjanpidosta ja kirjanpitotietojen raportoinnista on säädetty seikkaperäisesti jätelain 118 ja 119 §:ssä sekä jätteistä annetun valtioneuvoston asetuksen 33 §:ssä. Kirjanpito- ja raportointitiedot on merkittävä ja eriteltävä jätteistä annetun valtioneuvoston asetuksen liitteen 5 mukaisesti.

Määräys 12. Määräystä on täydennetty muutetun toiminnan edellyttämällä ja direktiivilaitokselta edellytettävillä raportoitavilla tiedoilla.

Määräys 13. Määräyksestä on poistettu vanhentunut osa toiminnan BAT-vertailuasiakirjaa koskevasta jo toteutetusta kertaluonteisesta selvityksestä.

Määräys 15. Määräys on annettu ja toiminnan muutokseen liittyvien vanhojen altaiden käytöstä poistamiseksi ja mm. purettavien allasjätteiden toimittamiseksi asianmukaiseen käsittelyyn. Jätteiden kaatopaikkakelpoisuuden arvioinnit ja testaukset on tehtävä valtioneuvoston asetuksen (331/2013) 4 luvun arviointimenettelyn mukaisesti ja liitteen 2 mukaisilla menetelmillä.

VASTAUS LAUSUNNOISSA ESITETTYIHIN VAATIMUKSIIN

Lausunnoissa, muistutuksissa ja mielipiteissä esitetyt vaatimukset on otettu huomioon ratkaisussa ja lupamääräyksissä sekä niiden perusteissa ilmenevällä tavalla.

ELY-keskus on lausunnossaan esittänyt huomioita hankealueen maankäytöstä ja kaavoituksesta sekä hakemuksen täydennystarpeita kaavoituksen osalta. Ympäristönsuojelulain 12 §:n mukaan luvanvaraista toimintaa ei saa sijoittaa asemakaavan vastaisesti ja jos alueella on voimassa oikeusvaikutteinen yleiskaava, on katsottava, ettei toiminnan sijoittaminen

vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen. Aluehallintovirasto katsoo, että hakemuksessa esitetyt tiedot ovat riittäviä ja edellä mainitut lain edellytykset toiminnalle täyttyvät. Hakemuksesta on pyydetty lausunto myös Turvallisuus- ja kemikaalivirastolta (Tukes), joka ei lausunut asiasta. Tukes on myöntänyt jo aikaisemmin vaarallisten kemikaalien käsittelyä ja varastointia koskevan luvan laitokselle ko. alueelle koskien uuden tehdashallin rakentamista suurempia kiillotuksen ja peittauksen käsittelyalaita varten.

PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO JA LUVAN TARKISTAMINEN

Päätöksen voimassaolo

Päätös on voimassa toistaiseksi.

Luvan tarkistaminen

Kun komissio on julkaissut päätöksen laitoksen pääasiallista toimintaa (STM) koskevista päätelmistä, toiminnanharjoittajan on toimitettava kuuden kuukauden kuluessa valvontaviranomaiselle ympäristönsuojelulain 80 §:n mukainen selvitys luvan tarkistamisen tarpeesta perusteluineen.

Lupaa ankaramman asetuksen noudattaminen

Jos valtioneuvoston asetuksella annetaan tämän päätöksen määräystä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava (ympäristönsuojelulaki 70 §).

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 6–8, 14–17, 29, 48–49, 51–53, 62, 64–65, 66, 74, 76, 82–83, 87, 198 ja 209 §
 Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014)
 Jätelaki (646/2011) 12 ja 118 ja 120 §
 Valtioneuvoston asetus jätteistä (978/2021)
 Valtioneuvoston asetus kaatopaikoista (331/2013)

KÄSITTELYMAKSU

Käsittelymaksu on 6 565 euroa.

Lasku lähetetään erikseen Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Asian käsittelystä peritään maksu, joka määräytyy aluehallintovirastojen maksuista vuonna 2021 annetun valtioneuvoston asetuksen (1121/2020)

mukaisesti. Asetuksen liitteen kohdan 3.1 taulukon mukaan pintakäsittelylaitosta koskevasta päätöksestä perittävän maksun suuruus on 13 130 euroa.

Asetuksen liitteen mukaan toiminnan olennaista muuttamista (ympäristönsuojelulaki 29 §) koskevasta päätöksestä peritään maksu, jonka suuruus on 50 prosenttia taulukon mukaisesta maksusta.

TIEDOTTAMINEN

Päätös

Oy Kromatek Ab
Nakkilan kunta
Nakkilan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen
Nakkilan kunnan terveydensuojeluviranomainen
Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto
Suomen ympäristökeskus

Päätöksestä tiedottaminen

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan niille, joille hakemuksesta on annettu erikseen tieto, sekä niille, jotka ovat tehneet muistutuksen tai ilmaisseet mielipiteensä asiassa.

Aluehallintovirasto tiedottaa päätöksen antamisesta julkaisemalla kuulutuksen ja päätöksen aluehallintovirastojen verkkosivuilla (ylupa.avi.fi). Tieto kuulutuksesta julkaistaan myös Nakkilan kunnan verkkosivuilla.

Päätöstä koskeva ilmoitus julkaistaan Sydän Satakunta -nimisessä lehdessä.

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

LIITE

Valitusosoitus

ASIAN KÄSITTELIJÄT

Asian on ratkaissut ympäristöneuvos Anna Laiho ja esitellyt ympäristöyhtiön tarkastaja Tiina Riikkilä.

Asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

VALITUSOSOITUS

Tähän aluehallintoviraston päätökseen tai siitä perittävään maksuun voi hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuin-ympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, sijaintikunta ja vaikutusalueen kunnat ja niiden ympäristönsuojeluviranomaiset, sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset.

Asian käsittelystä hallinto-oikeudessa voidaan periä oikeudenkäyntimaksu siten kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) ja oikeusministeriön asetuksessa tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta (1122/2021) säädetään. Maksun suuruus on 270 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tarkempia tietoja maksuista saa hallinto-oikeudesta.

Toimi näin

Jos haet muutosta aluehallintoviraston päätökseen, tee kirjallinen valitus Vaasan hallinto-oikeuteen ennen valitusajan päättymistä. Valitusaika päättyy **15.12.2022**.

Valitusaika määräytyy seuraavasti:

- Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen viimeistään seitsemäntenä (7.) päivänä siitä, kun aluehallintovirasto on julkaissut päätöksen verkkosivuillaan.
- Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista.
- Kun määräaika lasketaan, sitä päivää, kun päätös on saatu tiedoksi, ei oteta lukuun.
- Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto, juhannusaatto tai arkilauantai, määräaika päättyy ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Ilmoita valituksessa

- valittajan nimi, postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite. Jos valittajana on yhteisö, ilmoita sen nimi ja yhteystiedot.
- laillisen edustajan, asiamiehen tai muun valituksen laatineen henkilön nimi ja postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite
- sellainen postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Hallinto-oikeus voi valita, mihin osoitteeseen se toimittaa asiakirjat, jos sille on ilmoitettu useampia prosessiosoitteita tai jos yhtäkään ilmoitettua yhteystietoa ei ole nimetty prosessiosoitteeksi.
- päätös, johon haetaan muutosta
- päätöksen kohta, johon haetaan muutosta
- mitä muutoksia päätökseen vaaditaan
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Yhteystietojen muutoksesta on ilmoitettava viipymättä hallinto-oikeudelle valituksen vireillä olon aikana.

Valituksen liitteet

- aluehallintoviraston päätös, johon muutosta haetaan (alkuperäisenä tai jäljennöksenä)
- asiakirjat, joita käytetään vaatimusten tukena (jollei niitä ole toimitettu jo aiemmin aluehallintovirastoon)
- valtakirja

- asiamiehen on liitettävä valitukseen valittajalta saatu valtakirja – ellei hän ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai sellainen oikeudenkäyntiavustaja, joka määrittellään luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa (715/2011).
- asiamiehen ei tarvitse toimittaa valtakirjaa, jos hallinto-oikeuteen toimitetaan sellainen sähköinen asiakirja, jossa on selvitys asiamiehen toimivallasta. Asiamiehen ei myöskään tarvitse esittää valtakirjaa, jos valittaja on antanut valtuutuksen suullisesti tuomioistuimessa tai jos asiamies on toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa.

Lähetä valitus hallinto-oikeuteen

Hallinto-oikeuden yhteystiedot ovat:

Vaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko 43, 4. krs (käyntiosoite)
PL 204, 65101 Vaasa (postiosoite)

sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi

puhelinvaihde: 029 56 42 611

asiakaspalvelu: 029 56 42 780 (avoinna ma–pe kello 8.00–16.15)

telekopio (fax): 029 56 42 760

Valituksen saapuminen määräajassa on valittajan vastuulla, kun se lähetetään postitse, sähköpostitse, telekopiona tai lähetin välityksellä. Suljetussa laitoksessa oleva henkilö voi antaa valituskirjelmän valitusajan kuluessa myös sille henkilölle, joka on määrätty laitoksessa tätä tehtävää hoitamaan tai laitoksen johtajalle.

Valituksen on oltava perillä hallinto-oikeuden kirjaamossa viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen hallinto-oikeuden aukioloajan päättymistä.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>